

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Центр науково-освітнього партнерства і мережевої взаємодії
Кафедра педагогіки

**Доброчесність у навчанні:
дотримуватись/не можна/порушувати**

Збірник студентських та учнівських есе

Суми - 2026

In addition, academic integrity helps to develop self-discipline and time management skills. A large number of dishonest actions are caused not by lack of ability, but by poor organization. Students postpone assignments until the last moment and then search for the quickest possible solution. If, instead, they learn to plan their schedule, divide tasks into smaller stages and work consistently, the temptation to cheat becomes far weaker. These habits are extremely beneficial later in life, since every profession requires responsibility, punctuality and the ability to meet deadlines. Thus, honest study contributes not only to knowledge, but also to the formation of useful personal qualities.

It should also be noted that academic dishonesty damages the reputation of educational institutions. Schools and universities are valued because society trusts that their certificates and diplomas represent genuine competence. If cheating becomes widespread, this trust begins to disappear. Employers may doubt the abilities of graduates, while honest students may find that their achievements are underestimated. In severe cases, institutions known for tolerance of cheating or corruption can lose prestige entirely. For that reason, maintaining academic integrity is important not only for students, but also for preserving confidence in education itself.

In conclusion, academic integrity teaches respect for the work of others. When students use sources correctly and acknowledge original ideas, they recognize the effort of researchers, writers and teachers, who had invested in their knowledge. Cheating, by contrast, ignores this input and presents other person's labour as one's own. Learning to respect intellectual property is especially important in the modern world, where information is easily accessible and can be copied within seconds. Therefore, integrity in education also means respect for creativity, authorship and fairness.

Пожидаєв Ростислав

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЖИТТІ АСПІРАНТА

Коли я почав навчатися в аспірантурі, я вперше серйозно замислився над тим, що означає академічна доброчесність на практиці. Якщо раніше це сприймалося більше як формальне правило – не списувати і правильно оформлювати джерела, то зараз я розумію, що це значно глибше поняття. Воно напряду пов'язане з тим, як формується довіра до мене як до майбутнього науковця і викладача.

Особисто для мене академічна доброчесність – це про чесність перед самим собою. Тобто про ситуацію, коли результат моєї роботи відповідає тому, що я реально знаю і вмію. У законодавстві України це поняття також пов'язують із дотриманням певних принципів і правил, які дозволяють іншим людям довіряти результатам навчання та досліджень. Але якщо сказати простіше, це про те, щоб не «робити вигляд», що ти щось знаєш.

Я помітив, що найбільше це стає відчутним тоді, коли стикаєшся зі складними завданнями. У такі моменти завжди є вибір: або розібратися самому, або знайти готову відповідь і трохи її змінити. Чесно кажучи, другий варіант виглядає легшим, особливо коли мало часу. Але я зрозумів, що в довгостроковій перспективі це не має сенсу. Ти просто втрачаєш можливість навчитися.

Для мене важливо, щоб те, що я пишу, було результатом власної роботи. Це не означає, що не можна користуватися джерелами. Навпаки, без них неможливо написати якісну роботу. Але є різниця між тим, щоб використати ідею і пояснити її своїми словами, і тим, щоб просто замінити кілька слів у чужому тексті. Саме ця різниця, на мою думку, і визначає, чи є робота доброчесною.

Також я звернув увагу, що академічна доброчесність – це не тільки про плагіат. Наприклад, якщо людина використовує свої старі роботи і подає їх як нові, це теж проблема. Або якщо хтось вигадує дані, щоб «покращити» результат дослідження – це вже взагалі серйозне порушення. Такі речі можуть здаватися дрібницями, але саме вони підривають довіру до науки.

Окремо хочу сказати про використання сучасних технологій. Зараз дуже легко отримати готовий текст за допомогою різних інструментів. І я сам розумію, наскільки це зручно. Але тут важливо не перейти межу. Якщо повністю покладатися на такі інструменти і видавати результат за власний – це вже нечесно. Я для себе вирішив, що можу використовувати їх лише як допомогу, але основна робота повинна бути моєю.

Щоб не потрапляти в ситуації, де можна порушити принципи доброчесності, я намагаюся дотримуватися простих правил. Наприклад, одразу записую, звідки беру інформацію. Це значно спрощує написання роботи і допомагає не забути оформити посилання. Крім того, я намагаюся писати так, як я думаю, а не так, як «правильно звучить». Можливо, це іноді виглядає менш науково, але зате це чесно.

Ще один важливий момент для мене – це розуміння матеріалу. Якщо я просто переписав текст, то насправді нічого не вивчив. А коли пояснюю своїми словами, навіть якщо спочатку важко, я починаю краще розуміти тему. І в цьому, як мені здається, і є сенс навчання.

Як майбутній викладач, я також думаю про те, як ця тема виглядає з іншого боку. Мені здається, що важливо не просто контролювати студентів, а пояснювати їм, чому доброчесність має значення. Якщо людина розуміє сенс, вона буде більш відповідально ставитися до навчання. Крім того, велике значення має те, як організований сам навчальний процес. Якщо завдання зрозумілі, а вимоги чіткі, тоді менше причин шукати «обхідні шляхи».

З того, що я бачу зараз, академічна доброчесність – це не про покарання, а про культуру. Це про звичку працювати чесно, навіть коли ніхто не перевіряє. І, на мою думку, саме ця звичка формує справжнього фахівця.

Ще один момент, який я почав усвідомлювати під час навчання, – це те, що академічна доброчесність напряду пов'язана з самооцінкою. Коли роботу виконуєш самостійно, навіть якщо вона не ідеальна, з'являється відчуття впевненості у власних знаннях. Натомість, коли використовуєш чужі матеріали, завжди є сумнів у тому, наскільки це дійсно твій результат. І це відчуття, на мою думку, значно важливіше за будь-яку оцінку.

Також я звернув увагу на те, що доброчесність формує певну внутрішню дисципліну. Це проявляється в дрібницях: не відкладати написання роботи на останній момент, планувати час, працювати з матеріалом поступово. Коли є така організація, значно менше шансів, що виникне спокуса скористатися нечесними способами. Тобто академічна доброчесність частково залежить від тайм-менеджменту.

Окремо для мене важливим є питання довіри між студентом і викладачем. Якщо студент знає, що його роботу оцінять об'єктивно, він більше зацікавлений у чесному виконанні завдання. І навпаки, коли виникає відчуття несправедливості, мотивація до доброчесності може знижуватися. Тому, на мою думку, ця тема стосується не тільки студентів, а й викладачів.

Ще один аспект, який варто враховувати, – це вплив академічної доброчесності на майбутню професійну діяльність. Якщо людина звикає до нечесних підходів під час навчання, вона може переносити їх і в роботу. У моєму випадку, як лікаря, це особливо важливо, адже будь-яка помилка або недостовірні інформація може вплинути на здоров'я пацієнтів. Тому чесність у навчанні – це фактично основа професійної відповідальності.

І ще я зрозумів, що академічна доброчесність – це не про те, щоб бути ідеальним. Це про готовність визнавати свої помилки і працювати над ними. Наприклад, якщо щось не вийшло або тема складна, краще чесно це показати і спробувати розібратися, ніж створювати видимість правильного результату. Такий підхід, як мені здається, набагато корисніший для розвитку.

Підсумовуючи, можу сказати, що для мене академічна доброчесність – це не окрема вимога, а частина мого ставлення до навчання і майбутньої професії.

Вона допомагає не тільки уникнути проблем із перевітками, а й реально розвиватися. І хоча іноді це складніше, ніж обрати «простий шлях», у результаті це дає значно більше.

Поліщук-Тернова Олександра

Волинський національний університет імені Лесі Українки

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ЯК ПЛАГІАТ РУЙНУЄ ОСОБИСТІСТЬ

На моє глибоке переконання, порушення академічної доброчесності руйнує наше майбутнє. Останнім часом більшість учнів, та навіть деякі дорослі - спортсмени, бізнесмени, творці та інші - не дотримуються правил академічної доброчесності при виконанні домашніх завдань або своєї роботи. Виділяється вже багато видів таких порушень, як, до прикладу, плагіат, фальсифікація та фабрикація, й інші. Одним із найнебезпечніших і найпоширеніших порушень академічної доброчесності, на мою думку, є плагіат: людина привласнює чужі ідеї, тексти, результати досліджень, проте «забуває» посилатися на автора. Чи плагіат допомагає швидше досягти успіху? Ні, насправді він поступово руйнує особистість, знищує вміння бути чесними самим із собою. Люди майже перестали думати самостійно, і для виконання навіть найпростіших завдань використовують сторонню допомогу чи допомогу штучного інтелекту, таким чином популяризуючи цю тенденцію порушення правил академічної доброчесності. Я вважаю, що така тенденція є руйнівною для людської свідомості та світу. Коли людина перестає розвивати власні здібності, вона, зрештою, прирікає себе до професійної неспроможності, а це призводить до втрати поваги до себе.

По-перше, коли людина використовує для виконання своєї роботи штучний інтелект або копіює чужу працю, з часом вона втрачає здатність мислити та будувати логічні зв'язки. Чим більше ти напружуєш власні навички та даєш волю своїй творчості, тим більше ти розвиваєшся, самовдосконалюєшся. Проте не можна говорити про самовдосконалення, якщо людина краде чужі труди, видаючи їх за свої. Із кожною присвоєною працею вона втрачає себе, свою особистість та оригінальність, а іноді й прихильність інших до себе. Яскравим прикладом такого падіння особистості в очах інших для мене є образ батька Юлька Ващука з повісті Ніни Бічуї "Шпага Славка Беркути". Він архітектор, написав книжку про Львів, у якій використав чужі думки та матеріали зі старих журналів: «Скористався чужим, як злодій